

»Sláid Ring« í Finlandi

Óli Dahl skrivar um ferð í Finlandi saman við 30 føroyingum úr dansifelag »Sláid Ring«.

Tann 28. juni stevndi Norrøna út av Havnarvág við gott og væl 900 ferðafólkum. Millum hesi var ein bólkur uppá 30, sum fór til Finlands at dansa.

Í Finlandi skuldi stóra stevnan »Nordlek« verða hildin í Åbo — Turku. Sum kunnugt verður henda mentanarstevna hildin triðja hvørt ár, skiftandi millum Noreg, Svøríki, Danmark og Finland.

Tað var góður hýrur á fólk, veðrið var so væl-signað, ikki ein hollur á sjónum. Um trýtiðina 29. juni vóru vit í Hanstholm, bussur stóð fyrri okkum, sum skuldi koyra okkum til Frederikshavn, harani vit sigldu til Göteborg, har vit gistu.

Aftaná morgunmat 30. juni fóru vit av stað, ferðin stóð til Stockholm. Vakurt var at koyra gjøgnum mið Svøríki sunnanfyri vötnini til Stockholm, har vit steðgaðu eitt døgn og sóu nógv av býnum. Um kvöldið fóru vit við risaferjuni hjá Silja-Line til Åbo. Ferjan er 35 tús. tons stór, hevði 8 hæddir og tók 3000 fólk. Útsýnið í sólsetri út gjøgnum skergarðin var gudabórið.

Komin til Åbo sjálfvan syftunaokudag fóru vit á gistingarhúsið, har vit skuldu búgva fimm dagar. Gistingarhúsið æt Rantasipi, ið merkir ein litil smáfuglur.

Á middegi 3. juli varð stevnan sett av landshövdinganum Paavo Aitio, har hann í vælveidum orðum beyð øllum vælkomin til Åbo — Turku.

Gjøgnum Turku rennur á, nevnd Auro áin, um hana eru tvær stórar brygjur millum hesar bryr báðumegin áarbakkan høvdu tey 6800 luttakararnir tikið í hendurnar á hvørjum øðrum, har ein felags kensla fór sum yljur gjøgnum hesi livsglaðu menniskju, sum høvdu sett sær fyrri at gera dagar, har so fjálgar og góðar fyri hvørjum øðrum og teim mongu, sum komu at lida á og siggja. Og har var bæði nógv at hoyra og siggja, tí longu kl. 2-6 fóru ymiskir bólkir at dansa ymsastaðni. Handverkstovur lótu upp, og tað var ikki eiti á handaverki.

Kl. 6 hetta kvöld var Nordlek 85 stevnan vigd, í Kuppis Íshöll. Hetta er størri holl, sum tekur um

20 tús. fólk. Hollin var so gott sum fullsett, tá flaggberarar komu inn við sínum fløgum. Síðan komu tær norðurlendsku heilsanirnar, Danmark, Island, Noreg, Svøríki, Føroyar og Åland. Fyri Føroyar helt Óli Dahl, sum norðurlendskt umboð fyrri »Sláid Ring« hesa talu:

»Da jeg skulle bringe ein hilsning fra Færoyane til Nordlek 85 stævnet her i Åbo — Turku, kom jeg at tænke på den kendte danske digter Grundtvig hvor han bl.a. siger: »Mødsmål er vort hjertesprog, kun los er al fremmed tale...«

Det er helt umuligt for jer at forstå mig, når jeg taler mit modernål forøyskt. Derfor vil jeg forsøge at sige denne hilsen på et eller andet skandinavisk.

Kære venner, kære frænder i Norden, kære folkedansere og spille-mænd. Det er mig en stor glæde at få lov at bringe denne hilsen til jer alle sammen.

Det viser sig, at folke-dansen og spillemandsmu-sikken i Norden har føet et vældigt opsving — og det er glædeligt. Takket være alle de mange lokale folke-danser- og spillemandsforeninger rundt om i de nordiske lande.

Det er en gammel kultur, som er vendt tilbage til nutiden.

Den færøske dans er anderledes end jeres dans, for den ledsages ikke af instrumental musik, men vi kvæder til dansen. Og repertoiret er ikke så lille endda, for der findes ca. 70 tusind vers overleveret i mundtlig tradition og først nedskrevet midt i forrige århundrede.

I den forbindelse kom jeg at tænke på Finlands store digter Elias Lönnrot, som for 150 år siden udsendte sin samling af finske folkekvad og myter Kalevala. Kalevala blev dybt indgripende i det finske åndelige liv — en fornyelse af poesiens bidrag til nationen. Med dette værk fik det finske folk sit nationale epos, der tæler sammenligning med grækernes Homer og nordboernes Edda og Saga.

Også den verdensberømte finske komponist Sibelius har fået sin inspiration i den finske natur

og Kalevaledigting, da han skabte sit udelagte orkesterstykke Finlandia.

Men det var ikke meningen at holde foredrag, hverken om færøsk dans og kvad, ei heller om finske folkekvad og myter, men hellere udtrykke den glæde at mødes med nordiske venner, med folkedansere. Vi færinger glæder os at være kommet op i nordisk samarbejde — også på folkedansens område, og jeg håber, at den færøske nation kommer at være et stærkt led i den kæde, som i fremtiden kommer at binde de nordiske broderfolk sammen.

Med disse ord være i allesammen hilset.

Takk.

Tá heilsaninar vóru av, fóru øll upp at dansa til eitt lag, skrivað til lotuna av unga finska tónaskaldinum Antti Koiranin.

4. juli var útferðardagur burturav. Føringarnir valdu skergarðin, og var hetta góð ferð, ið vardi í 7 tímar.

Hvørt kvöld frá kl. 8-12 var dansur í teim ymisku hallunum. Her var tað so, at hvørt land sær skipaði fyrri í ein halvan tíma í senn. Hetta kvöldið skipaðu vit fyrri frá kl. 9-10. Aftaná sjálvi at hava vist okkara dans og okkurt spæl, komu so hini uppi, og tey stuttleikaðu sær óført.

Frigggjadagin 5. juli varð dansað ymsastaðni í býnum. Vit dansaðu niðri við ána, og kom nógv fólk at hyggja at. Seinni henda dag dansaðu vit uttanfyri eitt ellisheim. Hetta var stórt heim, tí har búðu 120 gomul — og at siggja gleðisbrosið av enni teirra, var sum at fáa eina livgevandi sælu. Aftaná at hava dansað vórðu øll boðin inn til ein drekkamunn.

Henda dag var eisini framsýning av ymiskum búnum, tey ymisku londini høvdu at visa. — Her haldi eg, at kvinnur okkara til komandi Nordlek, sum verður í Noregi 1988, eiga at taka henda tættin fram, tí okkara búnar smæða seg ikki burtur millum hinar.

Leygardagin 6. juli var tann stóri dagurin, tá øll londini skuldu hava framsýning 8-10 min. hvørt landi

Ein skreytskrúðgonga gekk í tveimum gjøgnum býin og kom síðan inn á itrottavollin báðumegin frá. Túsundtals áskoðarar reistust, tá flaggberarar við hjálparum komu gangandi inn á vøllin, fylgdir av 6800 dansifólki í teirra litfögru búnum. Tá henda hátíðarløta var av, fóru tey út til viks og settust at lyða á, meðan hvørt tjóð sær dansaði.

Hoast tað var í heitara lagi henda dag (32° í skugganum), so kláraðu føroyingarnir seg væl. Framsýning teirra var til ug og var stórlega fagnað. — Hesa løtuni tókta mær, at tey gjørdur Føroyar stórri og ríkari.

Tá alt hetta var avhæsað, varð farið til hús. Men stokkut var hvíldin, tí longu kl. 8 skuldi ein bólkur at luttaka í eini konsert í Konserthuset.

Her skuldu vit framfara triggjarar »variationir«: Eina vøggvisu, ein sang og eitt kvæði.

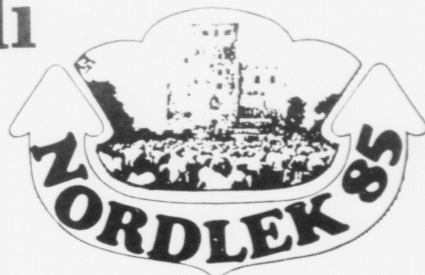
Hetta gekk sera væl. Hervør Hanusardóttir sang vøggvisuna Rura, rura barnið við sínum vakra, yndisliga fugloyarmáli.

Vit vóru so væl fyrri, at vit av Sandoyinni høvdu fleiri ung fólk, sum dugdu sera væl at syngja og kvæða, og tey sungu: »Hon stóð har við rokkin og spann«. At enda vórðu nokur ørindi av »Pætur« kvøðin.

Hetta sama kvöldið skipaðu vit fyrri dansi í Kuppis Boldhall til stóra fragd fyrri fólk. Eg kann her skoyta uppi, at hvørt kvöld endaði dansurin á midnatt.

Sunnudagurin 7. juli upprann. Longu kl. 7 fóru vit á fótum, tí gudstænasta skuldi vera í Åbo domkirku kl. 8.30 og tað mátti ikki forsomast, tí allastaðni, har vit hava dansað, tað veri seg burturi og heima, so hava vit ongantið gloymt Guds hus. Tað var ein stór hátíðarløst, tá henda stóra kirkja stógstappað av takksomum dansarum frá øllum norðanlondum.

Ábo biskupur prædikaði yvir dagsins tekst: Fiskiveiða Pæturs. Hann prædikaði um, hvussu neyðugt tað var at eiga fólk, sum verðveittu góða, gamla mantan á kristnari grund' prædikaði um gleði í Harr-

03. - 07. 07 1985

TURKU — ÅBO

anum og tað, at gleða hvønn annan, sum hann segði við okkum glaðu túsundir úr teim ymisku tjóðum, sum høvdu sett sær til endamál: »Vi skal leva for verandra«. Jú rik var lutan, og ikki minni rik, tá okkara kára merki stó inni í kór undir liðini á øllum hinum fløggunum, meðan mannámugvan sang: »Føgur er foldin, dyrdarrikur himin«.

Kl. 1-3 henda dag var veitslukonsert í stóru itrottarhøllini. Konsertin æt Nordspel 85. Eisini her vistu limir av Sandoyinni triggjarar væleydnaðar »variationir« av okkara sangleikum, stevi og rytmu. Jú her vóru Føroyar.

Seinnapartin var dansur og spæl niðri við ána, og kl. 6 var fráfaringsarløta niðri við Åbo slott.

Fyrst spældu spælimenn lög, síðan var ein kanónskotrið, roða hildin av Kjell J. Wennström, sum hevði stílað fyrri stevnuni. Undir hátíðarhaldinum plantaðu vit eina bjørk — Nordlek bjørkin. Øll umboðini fyrri Nordlek úr teim ymiskum londunum fóru til staðar og skumpaðu hvør sin spaka av mold aftrat trænum. — Sanniliga ein hátíðarløta. Síðan fóru tey ymisku londini takkarheilsanir og góvu gávur. Fyri »Sláid Ring« Føroyar segði Óli Dahl hesi orð:

»Kære venner! Det at mødes og skilles er ver-

dens gang. Det var med stor forventning, at vi færinger kom til Åbo — Turku til Nordlek 85.

Det er at undres over, at alt er gået så godt. Der har ikke været nogen slinger i valsen. Alt har klappet. Takket være komiteens store arbejde; for det er et stort arbejde at tilrettelægge en slig stævne. Vi færinger har været glade for denne stævne, og vi håber, at vi på vores vis har bidraget til at sprede glæde og forståelse mellem broderfolk.

Jeg begyndte med at sige: Det at mødes og skilles er verdens gang. Det kan være tungt at skilles, når en har tabt sit hjerte i en eller anden. Vi færinger har tabt vores hjerte her i Finland, og vi vil de lange, mørke vinteraftener tage minderne frem og minde Nordlek 85 med glæde. Vi har taget en liden ting med fra Færoerne, som jeg vil bede formanden for den færøske landsforening Jógvan Adolf Johannesen om at overrække til Kjell Wennström.

Síðan gav Jógvan Adolf eitt petti av Føroyum — eina slipaða steinplátu, har partur av Elduvík var ihøgt við Funningslið aftanfyri. At enda helt Thor Stalvik úr Noregi talu og bjóðaði øllum aftur til Noreg, har Nordlek 88 verður hildin.

Síðan tóku øll túsundin í hendurnar hvør á øðrum

Framhald á síðu 20